

Josef Sudek: z ostrovů

24. května – 9. září 2012

Galerie Josefa Sudka

Kurátor / Jan Mlčoch

Jako jinde v Evropě i v české fotografii 20. století je významným tématem exil. Řada fotografů musela z nejrůznějších důvodů opustit svou zem, hledat uplatnění v jiných evropských státech, někdy až v zámoří. Někteří z nich ve své práci pokračovali, další rezignovali a věnovali se jiným profesím. Za některými se doslova slehla zem. Po pádu komunistického režimu se pro mnohé staly samostatné výstavy a knižní projekty *Česká fotografie v exilu* (1990) a *Československá fotografie v exilu* (1991) návratem do domácího kontextu. Jindy byli autoři znovu připomenuti samostatnými expozicemi, například Josef Koudelka v Uměleckoprůmyslovém museu v Praze (1990, později i v Národní galerii) a tamtéž i George Erml (1994). Také v Galerii Josefa Sudka jsme se k tématu emigrace a exilu několikrát vrátili výstavami: Rudolf Schneider-Rohan (2000), Hans Ernest Oplatka (2003), Drahomír Josef Růžička (2007), Ota Richter (2009), Helena Wilsonová (2010) ad.

Josef Sudek neodešel. Ani za hranice země či do zámoří, dokonce ani z Prahy. V této souvislosti se jeho zařazení do tohoto kontextu může na první pohled jevit jako nepatřičné. Kdo však zná alespoň povrchně autorův život a tvorbu, ví, že je to příběh mnohem složitější. Už na počátku německé okupace roku 1940 u něj došlo k výrazné proměně poetiky a stylu práce, uzavřel se do svého velice intimního světa. Dnešním jazykem bychom válečný autorův postoj, ale i pozdější život a práci v padesátých letech, označili za „vnitřní exil“.

Josef Sudek na pražském Střeleckém ostrově fotografoval již ve svých uměleckých začátcích. Ke stejnému tématu se autor vracel celý život, zejména pak v padesátých letech. Sudkovy fotografie nás ale neoslňují zástupy lidí. Většinou se jedná o opuštěná místa (paradoxně v samém srdci města), večerní, či dokonce noční záběry, z nichž se jakýkoliv život vytratil. Zůstaly jen zapomenuté pódium, barokní socha Jana Nepomuckého, prázdné břehy lemované krajkou z větví kaštanů. Vše je zachyceno s hlubokou melancholií

Na přelomu padesátých a šedesátých let Josef Sudek společně s architektem Otto Rothmayerem experimentovali s adjustací fotografií. Výstava představuje také jednu Sudkovu práci instalovanou mezi dvě skla lemovaná olovem. Fotografický záběr Vltavy pak „pluje“ volně v prostoru, vymezen jen přesahujícím formátem skel. Toto „puřidlo“ – snad nejradičálnější varianta autorské adjustace – je na výstavě doplněno svým protějškem, večerním snímkem z parku Kampa, vloženým do

rámu z 19. století. Tento druh adjustace Sudek označoval slovem „veteš“. Obě instalační verze jsou zcela originálním příspěvkem k práci s fotografickým obrazem, předznamenávající pozdější díla autorů postmoderny.

Jan Mlčoch

Galerie Josefa Sudka

Úvoz 24

110 00 Praha 1

T) +420 257 531 489

W) www.upm.cz

otvírací doba

duben–září

středa–neděle 11–19 hod

říjen–březen

středa–neděle 11–17 hod

vstupné

10 Kč